

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

ANALITIČKI BILTEN

GODINA XXII.
BROJ 1

ZAGREB
2020.

Nakladnik:

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE
Radnička cesta 1, Zagreb

Telefon - centrala: (01) 612 60 00

Telefon uredništvo: (01) 612 60 90

Telefax: (01) 612 6038

Elektronička pošta: analiticki.bilten@hzz.hr

Internetske stranice: <http://www.hzz.hr/>

Za nakladnika:

Ante Lončar
ravnatelj Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Urednik:

Darko Oračić

Izlazi četiri puta godišnje

ISSN 1849-3386

SADRŽAJ

**1 Kretanje registrirane zaposlenosti
po djelatnostima i županijama..... 4**

**2 Kretanje ukupne zaposlenosti
i nezaposlenosti 31**

1 Kretanje registrirane zaposlenosti po djelatnostima i županijama

1.1 Broj zaposlenih i njegova promjena prema djelatnosti

Kao pokazatelj registrirane zaposlenosti može poslužiti broj osiguranika mirovinskog osiguranja umanjen za broj osoba na produženom osiguranju. U sljedeće dvije tablice prikazan je prosječan broj zaposlenih ukupno i prema skupinama djelatnosti u travnju 2019. i 2020. godine te njegova promjena. Ukupan broj zaposlenih smanjio se sa 1.540.658 na 1.515.673, što je smanjenje za 24.985 osoba odnosno 1,6 posto. Riječ je o utjecaju pojave zarazne bolesti COVID-19 odnosno mjera za suzbijanje njezina širenja na gospodarstvo i zaposlenost.

Skupina djelatnosti	Broj zaposlenih u travnju	
	2019.	2020.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	55.381	55.976
Rudarstvo i vađenje	4.096	4.068
Prerađivačka industrija	247.539	240.941
Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacija	14.342	14.549
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	23.103	22.876
Građevinarstvo	112.613	118.563
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	239.435	235.654
Prijevoz i skladištenje	79.854	79.895
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića	105.237	84.312
Informacije i komunikacije	45.196	47.883
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	38.900	38.748
Poslovanje nekretninama	13.152	13.793
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	90.768	93.115
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	51.236	46.873
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	122.012	121.252
Obrazovanje	115.981	114.847
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	108.080	109.956
Umjetnost, zabava i rekreacija	30.007	29.378
Ostale uslužne djelatnosti	39.948	39.519
Djelatnost kućanstva kao poslodavca; djelatnost kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	2.123	1.870
Djelatnost izvanteritorijalnih organizacija i tijela	346	353
Nepoznate - neprevedene šifre djelatnosti	1.309	1.252
Ukupno	1.540.658	1.515.673

Tablica 1.1.1

Broj zaposlenih prema djelatnosti

Izvor: HZMO.

Kada se kretanje zaposlenosti promatra prema skupinama djelatnosti, najveći pad zabilježen je u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića, tj. u ugostiteljstvu. Broj zaposlenih u toj skupini djelatnosti smanjio se za 20.925 osoba odnosno 19,9 posto. Pad zaposlenosti u ugostiteljstvu odražava zatvaranje poslovnih objekata u toj djelatnosti tijekom prethodno spomenutih mjera za suzbijanje širenja zarazne bolesti. Osim u ugostiteljstvu, do brojčano značajnog pada zaposlenosti došlo je i u prerađivačkoj industriji, administrativnim i pomoćnim djelatnostima te trgovini. U prerađivačkoj se industriji broj zaposlenih smanjio za 6.598 osoba odnosno 2,7 posto, dok je u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima zabilježeno smanjenje zaposlenosti za 4.363 osobe odnosno 8,5 posto, a u trgovini je broj zaposlenih pao za 3.781 osobu odnosno 1,6 posto.

Skupina djelatnosti	Promjena travanj 2019. - 2020.	
	Broj	%
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	595	1,1
Rudarstvo i vađenje	-28	-0,7
Prerađivačka industrija	-6.598	-2,7
Opskrba el.energijom, plinom, parom i klimatizacija	207	1,4
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	-227	-1,0
Građevinarstvo	5.950	5,3
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	-3.781	-1,6
Prijevoz i skladištenje	41	0,1
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića	-20.925	-19,9
Informacije i komunikacije	2.687	5,9
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	-152	-0,4
Poslovanje nekretninama	641	4,9
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	2.347	2,6
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	-4.363	-8,5
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	-760	-0,6
Obrazovanje	-1.134	-1,0
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1.876	1,7
Umjetnost, zabava i rekreacija	-629	-2,1
Ostale uslužne djelatnosti	-429	-1,1
Djelatnost kućanstva kao poslodavca; djelatnost kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-253	-11,9
Djelatnost izvanteritorijalnih organizacija i tijela	7	2,0
Nepoznate - neprevedene šifre djelatnosti	-57	-4,4
Ukupno	-24.985	-1,6

Izvor: HZMO; izračuni autora.

Tablica 1.1.2

Promjena broja zaposlenih prema djelatnosti

Može se zaključiti da je pojava zarazne bolesti COVID-19 odnosno mjera za suzbijanje njezina širenja imala značajne negativne učinke na registriranu zaposlenost, posebno u ugostiteljstvu.

1.2 Broj zaposlenih i njegova promjena po županijama

U sljedećoj tablici prikazani su podatci o prosječnom broju zaposlenih u travnju 2019. i 2020. godine po županijama. U tablici su također prikazani i podatci o postotnoj promjeni broja zaposlenih od travnja 2019. do istog mjeseca 2020. godine.

Županija	Broj zaposlenih u travnju		Promjena	
	2019.	2020.	Broj	%
Zagrebačka	81.415	83.139	1.724	2,1
Krapinsko-zagorska	37.521	37.914	393	1,0
Sisačko-moslavačka	40.220	40.325	105	0,3
Karlovačka	35.386	34.892	-494	-1,4
Varaždinska	64.833	65.041	208	0,3
Koprivničko-križevačka	34.134	33.920	-214	-0,6
Bjelovarsko-bilogorska	31.339	30.926	-413	-1,3
Primorsko-goranska	114.875	110.386	-4.489	-3,9
Ličko-senjska	15.628	14.762	-866	-5,5
Virovitičko-podravska	20.899	20.669	-230	-1,1
Požeško-slavonska	19.349	19.058	-291	-1,5
Brodsko-posavska	38.913	38.312	-601	-1,5
Zadarska	55.981	54.105	-1.876	-3,4
Osječko-baranjska	87.611	87.348	-263	-0,3
Šibensko-kninska	32.202	30.702	-1.500	-4,7
Vukovarsko-srijemska	42.100	41.490	-610	-1,4
Splitsko-dalmatinska	153.472	147.545	-5.927	-3,9
Istarska	92.558	85.444	-7.114	-7,7
Dubrovačko-neretvanska	47.602	43.947	-3.655	-7,7
Međimurska	40.852	41.070	218	0,5
Grad Zagreb	453.768	454.678	910	0,2
Ukupno	1.540.658	1.515.673	-24.985	-1,6

Izvor: HZMO; izračuni autora.

Najveći postotni pad broja zaposlenih tijekom spomenutog razdoblja zabilježen je u Istarskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji. U njima se registrirana zaposlenost smanjila čak 7,7 posto.

Velik pad zaposlenosti dogodio se i u Ličko-senjskoj, Primorsko-goranskoj, Splitsko-dalmatinskoj i Zadarskoj županiji. Takav poredak je očekivan budući da je riječ o obalnim županijama u čijem gospodarstvu veliku ulogu igra ugostiteljstvo. Nešto manji pad zaposlenosti zabilježen je u nekim kontinentalnim županijama.

Nasuprot tome, do pada zaposlenosti nije došlo u Gradu Zagrebu te Međimurskoj, Varaždinskoj i Sisačko-moslavačkoj županiji, dok je zaposlenost u Zagrebačkoj i Krapinsko-zagorskoj županiji nezanemarivo porasla.

Tablica 1.2

Broj zaposlenih i njegova promjena po županijama

1.3 Dugoročno kretanje i sezonska odstupanja zaposlenosti u nekim djelatnostima

Vremenske serije podataka obično se razlažu na svoje sastavnice: trend i ciklus te sezonsku i iregularnu komponentu. Trend i ciklus mogu se aproksimirati pomičnim prosjekom, a sezonska i iregularna komponenta odstupanjem od tog prosjeka. Stoga je u sljedećim tablicama prikazan broj zaposlenih po mjesecima u nekim skupinama djelatnosti, njegov centrirani pomični 12-mjesečni prosjek, precizan prosjek za mjesec, odstupanje od preciznog prosjeka i postotno odstupanje od preciznog prosjeka. Budući da se centrirana vrijednost 12-mjesečnog prosjeka neke godine ne može precizno odnositi ni na 6. ni na 7. mjesec, taj problem rješava se uzimajući u izračun vrijednost 1. mjeseca u sljedećoj godini. Time se dobiva prosjek koji se precizno odnosi na 7. mjesec, a pomični se prosjek precizno odnosi na mjesec prikazan u istom retku.

U prvoj tablici prikazani su podatci o broju zaposlenih u djelatnostima poljoprivrede, šumarstva i ribarstva od prvog mjeseca 2014. godine do četvrtog mjeseca 2020. godine. Prilikom tumačenja navedenih podataka treba imati u vidu da se oni ne odnose na samostalne poljoprivrednike. Uočljivo je opadanje pomičnog prosjeka broja zaposlenih do druge polovice 2016. godine te zatim blagi porast od druge polovice 2017. godine.

Mjesec	Broj zaposlenih	12-mjesečni prosjek	Precizan prosjek	Sezonsko odstupanje	Odstup. (%)
2014.I	58.864	-	-	-	-
II	58.658	-	-	-	-
III	58.825	-	-	-	-
IV	59.112	-	-	-	-
V	59.368	-	-	-	-
VI	59.908	58.689,0	-	-	-
VII	59.837	58.419,6	58.554,3	1.282,7	2,2
VIII	59.318	58.164,4	58.292,0	1.026,0	1,8
IX	58.593	57.890,7	58.027,5	565,5	1,0
X	58.206	57.632,7	57.761,7	444,3	0,8
XI	57.599	57.373,2	57.502,9	96,1	0,2
XII	55.980	57.143,3	57.258,2	-1.278,2	-2,2
2015.I	55.631	56.940,3	57.041,8	-1.410,8	-2,5
II	55.596	56.767,8	56.854,0	-1.258,0	-2,2
III	55.540	56.633,0	56.700,4	-1.160,4	-2,0
IV	56.016	56.485,1	56.559,0	-543,0	-1,0
V	56.254	56.347,5	56.416,3	-162,3	-0,3
VI	57.149	56.236,8	56.292,2	856,8	1,5
VII	57.402	56.103,2	56.170,0	1.232,0	2,2
VIII	57.247	55.956,9	56.030,0	1.217,0	2,2
IX	56.976	55.828,8	55.892,9	1.083,1	1,9
X	56.431	55.712,3	55.770,5	660,5	1,2
XI	55.948	55.601,8	55.657,0	291,0	0,5

Tablica 1.3.1

Broj zaposlenih u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu te njegov pomični prosjek i sezonsko odstupanje

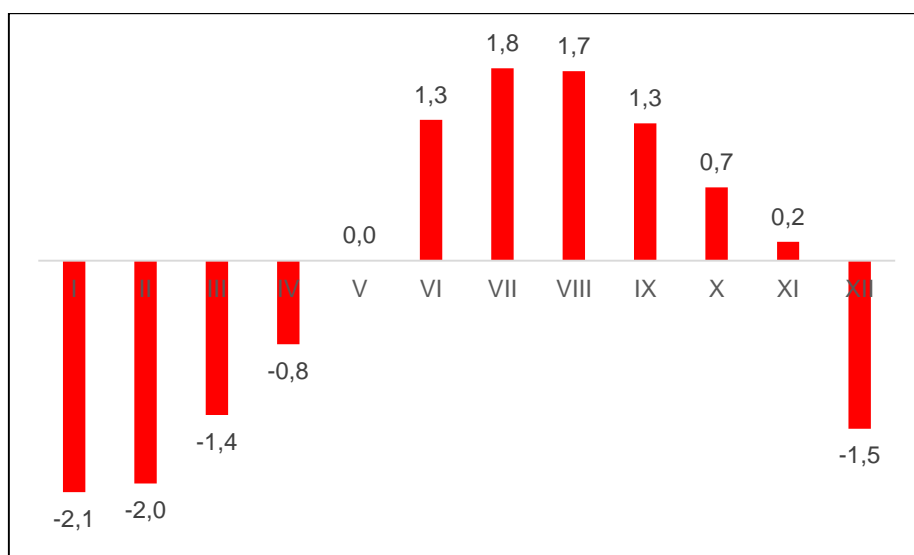
XII	54.652	55.484,8	55.543,3	-891,3	-1,6
2016.I	54.027	55.358,3	55.421,5	-1.394,5	-2,5
II	53.841	55.258,4	55.308,4	-1.467,4	-2,7
III	54.003	55.146,3	55.202,4	-1.199,4	-2,2
IV	54.617	55.042,3	55.094,3	-477,3	-0,9
V	54.929	54.941,3	54.991,8	-62,8	-0,1
VI	55.744	54.866,0	54.903,6	840,4	1,5
VII	55.885	54.829,0	54.847,5	1.037,5	1,9
VIII	56.048	54.820,4	54.824,7	1.223,3	2,2
IX	55.631	54.828,4	54.824,4	806,6	1,5
X	55.182	54.825,9	54.827,2	354,8	0,6
XI	54.736	54.839,4	54.832,7	-96,7	-0,2
XII	53.749	54.840,8	54.840,1	-1.091,1	-2,0
2017.I	53.583	54.853,1	54.847,0	-1.264,0	-2,3
II	53.738	54.844,8	54.848,9	-1.110,9	-2,0
III	54.099	54.839,3	54.842,0	-743,0	-1,4
IV	54.587	54.866,5	54.852,9	-265,9	-0,5
V	55.091	54.913,7	54.890,1	200,9	0,4
VI	55.761	54.985,0	54.949,3	811,7	1,5
VII	56.032	55.042,3	55.013,6	1.018,4	1,9
VIII	55.948	55.096,8	55.069,5	878,5	1,6
IX	55.566	55.166,7	55.131,8	434,3	0,8
X	55.508	55.238,5	55.202,6	305,4	0,6
XI	55.302	55.309,8	55.274,2	27,8	0,1
XII	54.605	55.378,9	55.344,4	-739,4	-1,3
2018.I	54.270	55.452,2	55.415,5	-1.145,5	-2,1
II	54.393	55.521,7	55.486,9	-1.093,9	-2,0
III	54.937	55.607,7	55.564,7	-627,7	-1,1
IV	55.449	55.670,1	55.638,9	-189,9	-0,3
V	55.947	55.747,6	55.708,8	238,2	0,4
VI	56.590	55.842,3	55.795,0	795,0	1,4
VII	56.911	55.930,0	55.886,2	1.024,8	1,8
VIII	56.782	56.001,8	55.965,9	816,1	1,5
IX	56.598	56.074,8	56.038,3	559,7	1,0
X	56.257	56.069,1	56.071,9	185,1	0,3
XI	56.232	56.060,8	56.064,9	167,1	0,3
XII	55.742	56.041,1	56.050,9	-308,9	-0,6
2019.I	55.322	56.021,3	56.031,2	-709,2	-1,3
II	55.255	56.022,1	56.021,7	-766,7	-1,4
III	55.812	56.033,0	56.027,5	-215,5	-0,4
IV	55.381	56.052,4	56.042,7	-661,7	-1,2
V	55.847	56.070,0	56.061,2	-214,2	-0,4
VI	56.354	56.075,4	56.072,7	281,3	0,5
VII	56.674	56.084,3	56.079,8	594,2	1,1
VIII	56.791	56.115,1	56.099,7	691,3	1,2
IX	56.729	56.106,8	56.110,9	618,1	1,1

X	56.490	56.156,3	56.131,5	358,5	0,6
XI	56.443	-	-	-	-
XII	55.807	-	-	-	-
2020.I	55.428	-	-	-	-
II	55.625	-	-	-	-
III	55.712	-	-	-	-
IV	55.976	-	-	-	-

Izvor: HZMO, autorovi izračuni.

Što se tiče sezonskih odstupanja od pomična prosjeka, na sljedećoj slici prikazano je prosječno postotno odstupanje po mjesecima. Zaposlenost u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu manja je od prosjeka tijekom zimskih mjeseci, a veća od prosjeka tijekom ljetnih mjeseci. Ukupna razlika između najniže točke zaposlenosti u prvom mjesecu i najviše točke zaposlenosti iznosi 3,9 posto prosječne zaposlenosti.

Slika 1.3.1

Prosječno postotno sezonsko odstupanje zaposlenosti u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (%)

Izvor: HZMO, autorovi izračuni.

U sljedećoj tablici prikazani su podatci o broju zaposlenih u prerađivačkoj industriji. Prosječni se broj zaposlenih povećavao od početka promatranog razdoblja do zadnjeg kvartala 2018. godine, a zatim se počeo smanjivati.

Mjesec	Broj zaposlenih	12-mjesečni prosjek	Precizan prosjek	Sezonsko odstupanje	Odstup. (%)
2014.I	234.044	-	-	-	-
II	234.704	-	-	-	-
III	235.996	-	-	-	-
IV	237.238	-	-	-	-
V	238.849	-	-	-	-
VI	241.002	237.763,8	-	-	-
VII	241.576	237.765,8	237.764,8	3.811,2	1,6
VIII	239.957	237.755,7	237.760,8	2.196,3	0,9
IX	239.187	237.754,4	237.755,0	1.432,0	0,6
X	238.102	237.801,0	237.777,7	324,3	0,1

Tablica 1.3.2

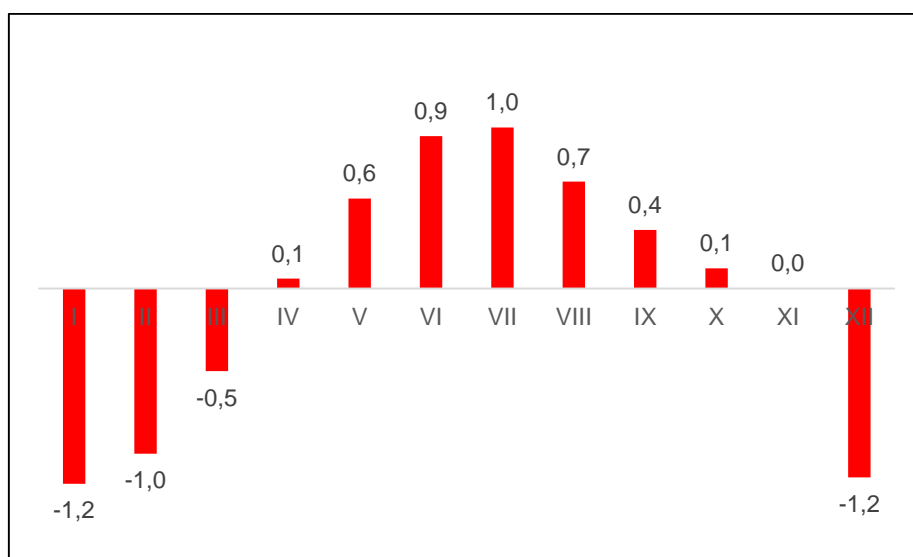
Broj zaposlenih u prerađivačkoj industriji te njegov pomični prosjek i sezonsko odstupanje

XI	237.646	237.845,5	237.823,3	-177,3	-0,1
XII	234.864	237.853,3	237.849,4	-2.985,4	-1,3
2015.I	234.069	237.861,9	237.857,6	-3.788,6	-1,6
II	234.582	237.936,0	237.899,0	-3.317,0	-1,4
III	235.981	237.995,3	237.965,7	-1.984,7	-0,8
IV	237.797	238.054,8	238.025,1	-228,1	-0,1
V	239.383	238.143,8	238.099,3	1.283,7	0,5
VI	241.096	238.232,9	238.188,3	2.907,7	1,2
VII	241.679	238.402,1	238.317,5	3.361,5	1,4
VIII	240.846	238.405,0	238.403,5	2.442,5	1,0
IX	239.899	238.382,8	238.393,9	1.505,1	0,6
X	238.816	238.374,1	238.378,5	437,5	0,2
XI	238.713	238.341,5	238.357,8	355,2	0,1
XII	235.934	238.309,0	238.325,3	-2.391,3	-1,0
2016.I	236.099	238.229,4	238.269,2	-2.170,2	-0,9
II	234.617	238.213,9	238.221,7	-3.604,7	-1,5
III	235.715	238.252,8	238.233,4	-2.518,4	-1,1
IV	237.692	238.307,4	238.280,1	-588,1	-0,2
V	238.992	238.380,6	238.344,0	648,0	0,3
VI	240.706	238.534,9	238.457,8	2.248,3	0,9
VII	240.724	238.693,9	238.614,4	2.109,6	0,9
VIII	240.660	239.124,7	238.909,3	1.750,7	0,7
IX	240.366	239.629,8	239.377,3	988,8	0,4
X	239.471	240.091,8	239.860,8	-389,8	-0,2
XI	239.591	240.605,5	240.348,6	-757,6	-0,3
XII	237.786	241.071,9	240.838,7	-3.052,7	-1,3
2017.I	238.007	241.568,7	241.320,3	-3.313,3	-1,4
II	239.786	242.039,7	241.804,2	-2.018,2	-0,8
III	241.777	242.535,0	242.287,3	-510,3	-0,2
IV	243.235	243.126,4	242.830,7	404,3	0,2
V	245.157	243.739,2	243.432,8	1.724,2	0,7
VI	246.303	244.274,5	244.006,8	2.296,2	0,9
VII	246.685	244.811,7	244.543,1	2.141,9	0,9
VIII	246.312	245.314,1	245.062,9	1.249,1	0,5
IX	246.310	245.760,4	245.537,3	772,8	0,3
X	246.568	246.201,6	245.981,0	587,0	0,2
XI	246.944	246.565,8	246.383,7	560,3	0,2
XII	244.210	246.913,8	246.739,8	-2.529,8	-1,0
2018.I	244.453	247.260,5	247.087,2	-2.634,2	-1,1
II	245.815	247.570,2	247.415,3	-1.600,3	-0,6
III	247.133	247.783,3	247.676,8	-543,8	-0,2
IV	248.529	247.938,1	247.860,7	668,3	0,3
V	249.528	248.027,9	247.983,0	1.545,0	0,6
VI	250.479	248.076,1	248.052,0	2.427,0	1,0
VII	250.845	248.129,0	248.102,5	2.742,5	1,1
VIII	250.028	248.124,7	248.126,8	1.901,2	0,8

IX	248.868	248.087,5	248.106,1	761,9	0,3
X	248.425	248.005,0	248.046,3	378,8	0,2
XI	248.022	247.910,2	247.957,6	64,4	0,0
XII	244.788	247.722,5	247.816,3	-3.028,3	-1,2
2019.I	245.088	247.512,4	247.617,5	-2.529,5	-1,0
II	245.763	247.276,7	247.394,5	-1.631,5	-0,7
III	246.687	247.097,8	247.187,3	-500,3	-0,2
IV	247.539	246.938,4	247.018,1	520,9	0,2
V	248.390	246.810,5	246.874,5	1.515,5	0,6
VI	248.227	246.777,2	246.793,8	1.433,2	0,6
VII	248.324	246.666,6	246.721,9	1.602,1	0,6
VIII	247.199	246.551,8	246.609,2	589,8	0,2
IX	246.722	246.288,8	246.420,3	301,7	0,1
X	246.512	245.739,0	246.013,9	498,1	0,2
XI	246.487	-	-	-	-
XII	244.388	-	-	-	-
2020.I	243.761	-	-	-	-
II	244.386	-	-	-	-
III	243.531	-	-	-	-
IV	240.941	-	-	-	-

Izvor: HZMO, autori izračuni.

Prosječna sezonska odstupanja broja zaposlenih u prerađivačkoj industriji imaju uobičajeni obrazac, ali su opsegom znatno manja nego u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, što je i očekivano s obzirom na razlike u karakteru i okolnostima proizvodnje između te dvije skupine djelatnosti. Razlika između najniže razine zaposlenosti u prerađivačkoj industriji tijekom zimskih mjeseci i najviše razine zaposlenosti tijekom ljetnih mjeseci iznosi 2,2 posto prosječne zaposlenosti.

Slika 1.3.2

Prosječno postotno sezonsko odstupanje zaposlenosti u prerađivačkoj industriji (%)

Izvor: HZMO, autori izračuni.

Sljedeća tablica prikazuje podatke o broju zaposlenih u građevinarstvu. Uočljivo je da se pomični prosjek broja zaposlenih u toj djelatnosti povećavao od druge polovice 2015. godine do kraja promatranog razdoblja.

Mjesec	Broj zaposlenih	12-mjesečni prosjek	Precizan prosjek	Sezonsko odstupanje	Odstup. (%)
2014.I	92.572	-	-	-	-
II	92.793	-	-	-	-
III	93.792	-	-	-	-
IV	94.782	-	-	-	-
V	95.286	-	-	-	-
VI	94.939	93.920,6	-	-	-
VII	94.220	93.771,4	93.846,0	374,0	0,4
VIII	93.850	93.595,1	93.683,3	166,8	0,2
IX	94.093	93.460,6	93.527,8	565,2	0,6
X	94.575	93.359,0	93.409,8	1.165,2	1,2
XI	94.397	93.286,8	93.322,9	1.074,1	1,2
XII	91.748	93.257,4	93.272,1	-1.524,1	-1,6
2015.I	90.782	93.237,8	93.247,6	-2.465,6	-2,6
II	90.677	93.221,6	93.229,7	-2.552,7	-2,7
III	92.178	93.229,5	93.225,5	-1.047,5	-1,1
IV	93.563	93.195,4	93.212,5	350,5	0,4
V	94.419	93.204,3	93.199,8	1.219,2	1,3
VI	94.587	93.247,1	93.225,7	1.361,3	1,5
VII	93.984	93.296,6	93.271,8	712,2	0,8
VIII	93.656	93.454,3	93.375,5	280,5	0,3
IX	94.188	93.595,5	93.524,9	663,1	0,7
X	94.166	93.747,2	93.671,3	494,7	0,5
XI	94.503	93.913,9	93.830,5	672,5	0,7
XII	92.262	94.066,3	93.990,1	-1.728,1	-1,8
2016.I	91.376	94.215,5	94.140,9	-2.764,9	-2,9
II	92.570	94.371,2	94.293,3	-1.723,3	-1,8
III	93.872	94.509,3	94.440,2	-568,2	-0,6
IV	95.383	94.696,3	94.602,8	780,2	0,8
V	96.420	94.875,8	94.786,0	1.634,0	1,7
VI	96.416	95.118,8	94.997,3	1.418,8	1,5
VII	95.774	95.380,7	95.249,7	524,3	0,6
VIII	95.524	95.665,5	95.523,1	0,9	0,0
IX	95.845	96.005,1	95.835,3	9,7	0,0
X	96.411	96.272,6	96.138,8	272,2	0,3
XI	96.656	96.486,4	96.379,5	276,5	0,3
XII	95.178	96.669,3	96.577,9	-1.399,9	-1,4
2017.I	94.519	96.881,6	96.775,5	-2.256,5	-2,3
II	95.988	97.063,1	96.972,3	-984,3	-1,0
III	97.947	97.280,9	97.172,0	775,0	0,8
IV	98.593	97.538,5	97.409,7	1.183,3	1,2
V	98.986	97.760,6	97.649,5	1.336,5	1,4

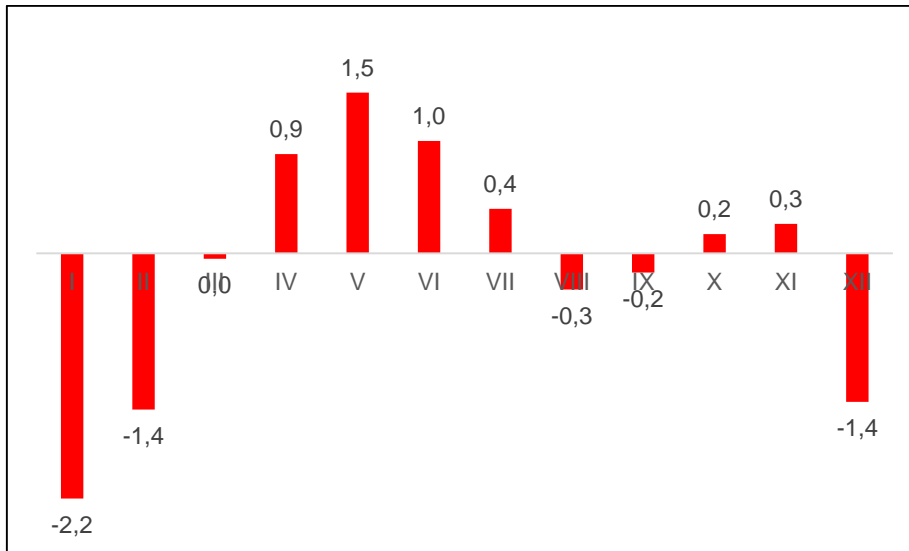
Tablica 1.3.3

Broj zaposlenih u građevinarstvu te njegov pomični prosjek i sezonsko odstupanje

VI	98.611	98.214,3	97.987,5	623,5	0,6
VII	98.321	98.716,8	98.465,5	-144,5	-0,1
VIII	97.702	99.198,8	98.957,8	-1.255,8	-1,3
IX	98.459	99.669,9	99.434,3	-975,3	-1,0
X	99.502	100.234,5	99.952,2	-450,2	-0,5
XI	99.321	100.844,3	100.539,4	-1.218,4	-1,2
XII	100.623	101.486,0	101.165,2	-542,2	-0,5
2018.I	100.548	102.160,7	101.823,3	-1.275,3	-1,3
II	101.772	102.871,1	102.515,9	-743,9	-0,7
III	103.601	103.561,9	103.216,5	384,5	0,4
IV	105.368	104.275,3	103.918,6	1.449,4	1,4
V	106.304	105.074,4	104.674,9	1.629,1	1,6
VI	106.311	105.657,8	105.366,1	944,9	0,9
VII	106.417	106.233,9	105.945,8	471,2	0,4
VIII	106.227	106.876,3	106.555,1	-328,1	-0,3
IX	106.749	107.530,3	107.203,3	-454,3	-0,4
X	108.063	108.134,0	107.832,1	230,9	0,2
XI	108.910	108.779,8	108.456,9	453,1	0,4
XII	107.623	109.415,3	109.097,5	-1.474,5	-1,4
2019.I	107.462	110.083,7	109.749,5	-2.287,5	-2,1
II	109.480	110.751,0	110.417,3	-937,3	-0,8
III	111.449	111.445,8	111.098,4	350,6	0,3
IV	112.613	112.122,8	111.784,3	828,7	0,7
V	114.053	112.810,3	112.466,5	1.586,5	1,4
VI	113.937	113.554,5	113.182,4	754,6	0,7
VII	114.438	114.323,3	113.938,9	499,1	0,4
VIII	114.235	115.034,1	114.678,7	-443,7	-0,4
IX	115.087	115.576,5	115.305,3	-218,3	-0,2
X	116.186	116.072,3	115.824,4	361,6	0,3
XI	117.160	-	-	-	-
XII	116.554	-	-	-	-
2020.I	116.687	-	-	-	-
II	118.010	-	-	-	-
III	117.958	-	-	-	-
IV	118.563	-	-	-	-

Izvor: HZMO, autorovi izračuni.

Što se tiče sezonskog odstupanja broja zaposlenih od njegova pomična prosjeka, ono je u građevinarstvu pozitivno u proljetnim mjesecima, a negativno u zimskim mjesecima. Za razliku od prerađivačke industrije, zaposlenost u građevinarstvu doseže najvišu razinu u svibnju. Prosječna razlika u zaposlenosti između tog mjeseca i siječnja, kada je zaposlenost u građevinarstvu najniža, iznosi 3,7 posto prosječne zaposlenosti, što je više nego u prerađivačkoj industriji, a samo malo manje nego u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu. Građevinarstvo, dakle, obilježavaju značajne sezonske oscilacije.

Slika 1.3.3

Prosječno postotno sezonsko odstupanje zaposlenosti u građevinarstvu (%)

Izvor: HZMO, autori izračuni.

U nastavku su prikazani podaci o zaposlenosti u trgovini. Pomični prosjek broja zaposlenih u trgovini počeo se povećavati u 2015. godini i nastavio se kretati tim smjerom do kraja promatranog razdoblja.

Mjesec	Broj zaposlenih	12-mjesečni prosjek	Precizan prosjek	Sezonsko odstupanje	Odstup. (%)
2014.I	222.485	-	-	-	-
II	222.040	-	-	-	-
III	222.000	-	-	-	-
IV	225.235	-	-	-	-
V	229.063	-	-	-	-
VI	234.557	228.035,0	-	-	-
VII	236.761	227.988,0	228.011,5	8.749,5	3,8
VIII	235.688	227.923,8	227.955,9	7.732,1	3,4
IX	231.575	227.966,5	227.945,2	3.629,8	1,6
X	227.319	227.962,8	227.964,7	-645,7	-0,3
XI	225.565	227.950,3	227.956,5	-2.391,5	-1,0
XII	224.132	227.867,6	227.908,9	-3.776,9	-1,7
2015.I	221.921	227.749,7	227.808,6	-5.887,6	-2,6
II	221.270	227.622,5	227.686,1	-6.416,1	-2,8
III	222.512	227.442,3	227.532,4	-5.020,4	-2,2
IV	225.191	227.351,7	227.397,0	-2.206,0	-1,0
V	228.912	227.328,4	227.340,0	1.572,0	0,7
VI	233.565	227.368,6	227.348,5	6.216,5	2,7
VII	235.346	227.536,8	227.452,7	7.893,3	3,5
VIII	234.162	228.047,4	227.792,1	6.369,9	2,8
IX	229.412	228.609,8	228.328,6	1.083,4	0,5
X	226.232	229.184,7	228.897,2	-2.665,2	-1,2
XI	225.286	229.796,4	229.490,5	-4.204,5	-1,8
XII	224.614	230.387,0	230.091,7	-5.477,7	-2,4
2016.I	223.939	230.985,3	230.686,1	-6.747,1	-2,9

Tablica 1.3.4

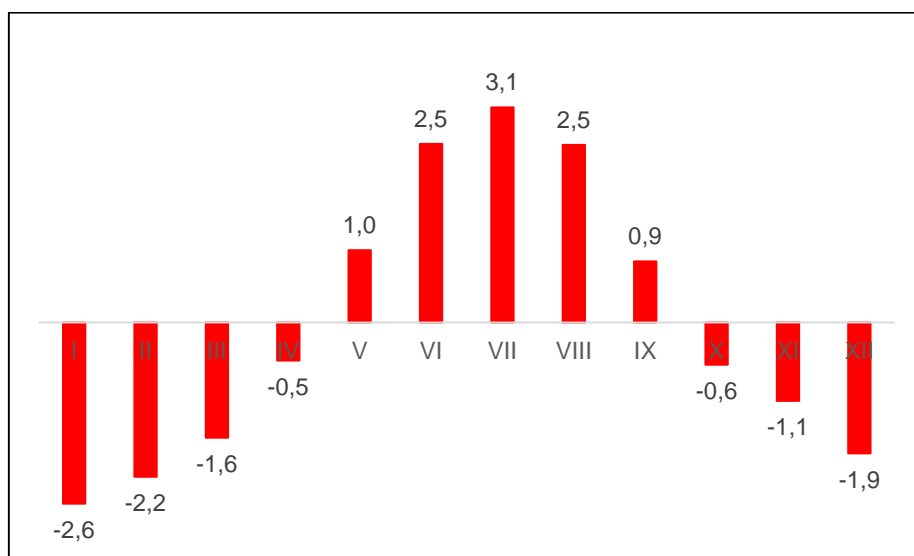
Broj zaposlenih u trgovini te njegov pomični prosjek i sezonsko odstupanje

II	227.398	231.622,4	231.303,8	-3.905,8	-1,7
III	229.260	232.349,0	231.985,7	-2.725,7	-1,2
IV	232.090	232.998,0	232.673,5	-583,5	-0,3
V	236.253	233.683,1	233.340,5	2.912,5	1,2
VI	240.652	234.310,5	233.996,8	6.655,2	2,8
VII	242.525	234.852,0	234.581,3	7.943,8	3,4
VIII	241.808	235.134,7	234.993,3	6.814,7	2,9
IX	238.131	235.402,8	235.268,8	2.862,3	1,2
X	234.020	235.681,3	235.542,0	-1.522,0	-0,6
XI	233.507	235.914,2	235.797,7	-2.290,7	-1,0
XII	232.143	236.092,9	236.003,5	-3.860,5	-1,6
2017.I	230.437	236.246,5	236.169,7	-5.732,7	-2,4
II	230.790	236.383,0	236.314,8	-5.524,8	-2,3
III	232.478	236.517,3	236.450,2	-3.972,2	-1,7
IV	235.431	236.699,7	236.608,5	-1.177,5	-0,5
V	239.048	236.860,9	236.780,3	2.267,7	1,0
VI	242.797	237.087,0	236.974,0	5.823,0	2,5
VII	244.368	237.307,1	237.197,0	7.171,0	3,0
VIII	243.446	237.572,4	237.439,8	6.006,3	2,5
IX	239.743	237.817,2	237.694,8	2.048,2	0,9
X	236.208	238.048,2	237.932,7	-1.724,7	-0,7
XI	235.442	238.310,9	238.179,5	-2.737,5	-1,1
XII	234.856	238.520,7	238.415,8	-3.559,8	-1,5
2018.I	233.078	238.707,4	238.614,0	-5.536,0	-2,3
II	233.974	238.888,7	238.798,0	-4.824,0	-2,0
III	235.415	239.091,4	238.990,0	-3.575,0	-1,5
IV	238.203	239.357,0	239.224,2	-1.021,2	-0,4
V	242.201	239.625,7	239.491,3	2.709,7	1,1
VI	245.314	239.633,9	239.629,8	5.684,2	2,4
VII	246.609	239.704,9	239.669,4	6.939,6	2,9
VIII	245.621	239.814,5	239.759,7	5.861,3	2,4
IX	242.176	239.916,3	239.865,4	2.310,6	1,0
X	239.395	240.018,9	239.967,6	-572,6	-0,2
XI	238.666	240.148,9	240.083,9	-1.417,9	-0,6
XII	234.955	240.290,5	240.219,7	-5.264,7	-2,2
2019.I	233.930	240.411,4	240.351,0	-6.421,0	-2,7
II	235.289	240.535,5	240.473,5	-5.184,5	-2,2
III	236.636	240.733,7	240.634,6	-3.998,6	-1,7
IV	239.435	240.934,8	240.834,3	-1.399,3	-0,6
V	243.761	241.172,3	241.053,6	2.707,4	1,1
VI	247.013	241.650,8	241.411,5	5.601,5	2,3
VII	248.060	242.100,0	241.875,4	6.184,6	2,6
VIII	247.110	242.480,6	242.290,3	4.819,7	2,0
IX	244.554	242.570,0	242.525,3	2.028,7	0,8
X	241.809	242.254,9	242.412,5	-603,5	-0,2
XI	241.516	-	-	-	-

XII	240.696	-	-	-	-
2020.I	239.321	-	-	-	-
II	239.856	-	-	-	-
III	237.709	-	-	-	-
IV	235.654	-	-	-	-

Izvor: HZMO, autorovi izračuni.

Izračun sezonskog odstupanja od pomičnog prosjeka pokazuje da zaposlenost u trgovini odstupa pozitivno u ljetnim mjesecima, a negativno u zimskim mjesecima. Zbroj apsolutne vrijednosti najvećeg pozitivnog odstupanja i apsolutne vrijednosti najvećeg negativnog odstupanja iznosi 5,7 posto prosječne zaposlenosti, što je više od istovrsnog zbroja odstupanja u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu. Riječ je o značajnom opsegu sezonskih odstupanja.

Slika 1.3.4

Prosječno postotno sezonsko odstupanje zaposlenosti u trgovini (%)

Izvor: HZMO, autorovi izračuni.

Sljedeća tablica prikazuje podatke o broju zaposlenih u djelatnostima prijevoza i skladištenja. Uočljivo je da se pomični prosjek broja zaposlenih u tim djelatnostima povećavao tijekom gotovo cijelog promatranog razdoblja.

Mjesec	Broj zaposlenih	12-mjesečni prosjek	Precizan prosjek	Sezonsko odstupanje	Odstup. (%)
2014.I	70.477	-	-	-	-
II	70.238	-	-	-	-
III	70.111	-	-	-	-
IV	70.704	-	-	-	-
V	71.655	-	-	-	-
VI	72.399	71.162,6	-	-	-
VII	72.764	71.071,6	71.117,1	1.646,9	2,3
VIII	72.664	71.005,5	71.038,5	1.625,5	2,3
IX	71.939	70.977,8	70.991,7	947,3	1,3
X	70.749	70.975,2	70.976,5	-227,5	-0,3
XI	70.406	70.984,2	70.979,7	-573,7	-0,8

Tablica 1.3.5

Broj zaposlenih u prijevozu i skladištenju te njegov pomični prosjek i sezonsko odstupanje

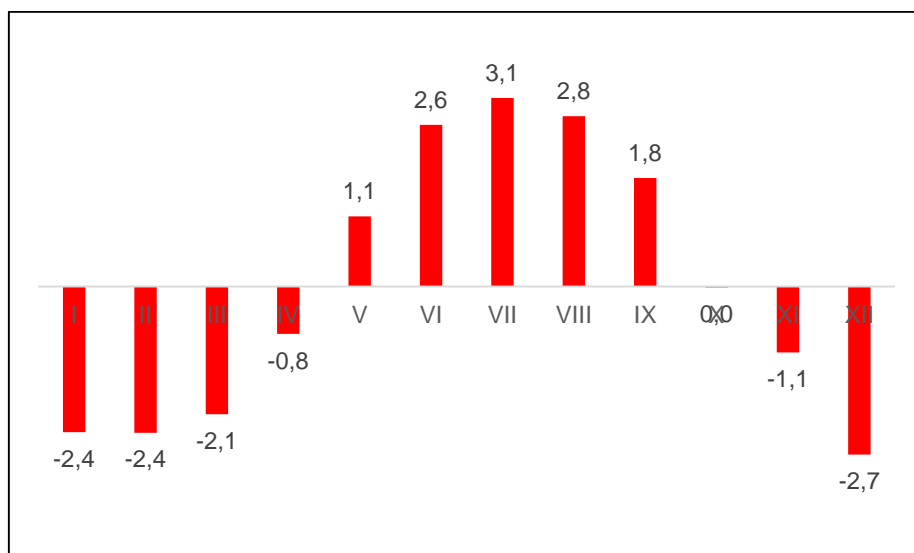

XII	69.845	71.010,0	70.997,1	-1.152,1	-1,6
2015.I	69.385	71.023,9	71.017,0	-1.632,0	-2,3
II	69.445	71.034,5	71.029,2	-1.584,2	-2,2
III	69.779	71.049,8	71.042,2	-1.263,2	-1,8
IV	70.672	71.057,6	71.053,7	-381,7	-0,5
V	71.763	71.064,6	71.061,1	701,9	1,0
VI	72.709	71.090,7	71.077,6	1.631,4	2,3
VII	72.931	71.150,0	71.120,3	1.810,7	2,5
VIII	72.791	71.200,9	71.175,5	1.615,5	2,3
IX	72.123	71.249,4	71.225,2	897,8	1,3
X	70.842	71.314,0	71.281,7	-439,7	-0,6
XI	70.490	71.409,3	71.361,6	-871,6	-1,2
XII	70.158	71.536,3	71.472,8	-1.314,8	-1,8
2016.I	70.097	71.684,1	71.610,2	-1.513,2	-2,1
II	70.056	71.838,8	71.761,4	-1.705,4	-2,4
III	70.361	72.000,8	71.919,8	-1.558,8	-2,2
IV	71.447	72.187,3	72.094,0	-647,0	-0,9
V	72.906	72.360,3	72.273,8	632,2	0,9
VI	74.234	72.519,6	72.440,0	1.794,0	2,5
VII	74.704	72.657,3	72.588,5	2.115,5	2,9
VIII	74.647	72.817,3	72.737,3	1.909,7	2,6
IX	74.068	72.968,5	72.892,9	1.175,1	1,6
X	73.079	73.112,7	73.040,6	38,4	0,1
XI	72.567	73.267,8	73.190,3	-623,3	-0,9
XII	72.069	73.417,0	73.342,4	-1.273,4	-1,7
2017.I	71.750	73.570,8	73.493,9	-1.743,9	-2,4
II	71.975	73.732,4	73.651,6	-1.676,6	-2,3
III	72.176	73.904,2	73.818,3	-1.642,3	-2,2
IV	73.177	74.062,8	73.983,5	-806,5	-1,1
V	74.768	74.211,3	74.137,0	631,0	0,9
VI	76.024	74.121,1	74.166,2	1.857,8	2,5
VII	76.549	74.341,0	74.231,0	2.318,0	3,1
VIII	76.587	74.551,8	74.446,4	2.140,6	2,9
IX	76.129	74.798,7	74.675,3	1.453,8	1,9
X	74.983	75.071,2	74.934,9	48,1	0,1
XI	74.348	75.358,1	75.214,6	-866,6	-1,2
XII	70.987	75.673,3	75.515,7	-4.528,7	-6,0
2018.I	74.389	76.001,0	75.837,1	-1.448,1	-1,9
II	74.505	76.324,8	76.162,9	-1.657,9	-2,2
III	75.138	76.632,7	76.478,8	-1.340,8	-1,8
IV	76.447	76.941,3	76.787,0	-340,0	-0,4
V	78.211	77.236,8	77.089,0	1.122,0	1,5
VI	79.806	77.761,5	77.499,2	2.306,8	3,0
VII	80.482	77.984,0	77.872,8	2.609,3	3,4
VIII	80.473	78.245,3	78.114,7	2.358,3	3,0
IX	79.823	78.504,9	78.375,1	1.447,9	1,8

X	78.686	78.788,8	78.646,9	39,1	0,0
XI	77.895	79.116,8	78.952,8	-1.057,8	-1,3
XII	77.283	79.434,8	79.275,8	-1.992,8	-2,5
2019.I	77.059	79.759,3	79.597,1	-2.538,1	-3,2
II	77.641	80.085,9	79.922,6	-2.281,6	-2,9
III	78.253	80.422,3	80.254,1	-2.001,1	-2,5
IV	79.854	80.737,6	80.579,9	-725,9	-0,9
V	82.147	81.061,7	80.899,6	1.247,4	1,5
VI	83.622	81.401,3	81.231,5	2.390,5	2,9
VII	84.376	81.726,4	81.563,9	2.812,1	3,4
VIII	84.392	81.994,8	81.860,6	2.531,4	3,1
IX	83.859	82.152,0	82.073,4	1.785,6	2,2
X	82.470	82.155,4	82.153,7	316,3	0,4
XI	81.784	-	-	-	-
XII	81.359	-	-	-	-
2020.I	80.960	-	-	-	-
II	80.861	-	-	-	-
III	80.140	-	-	-	-
IV	79.895	-	-	-	-

Izvor: HZMO, autorovi izračuni.

Prosječna sezonska odstupanja broja zaposlenih u prijevozu i skladištenju od njegova pomična prosjeka prikazana su na sljedećoj slici. Od uobičajenog obrasca sezonskih odstupanja zanimljiviji je njihov opseg. Naime, zbroj apsolutnih vrijednosti pozitivnog odstupanja od prosjeka u srpnju i negativnog odstupanja u prosincu iznosi 5,8 posto prosječne zaposlenosti, što je neznatno više nego u trgovini. Može se zaključiti da djelatnosti prijevoza i skladištenja također obilježavaju značajna sezonska odstupanja.

Slika 1.3.5

Prosječno postotno sezonsko odstupanje zaposlenosti u prijevozu i skladištenju (%)

Izvor: HZMO, autorovi izračuni.

Nakon prijevoza i skladištenja dolaze na red djelatnosti pružanja smještaja i usluživanja hrane i pića, tj. ugostiteljstvo. Podatci o kretanju broja zaposlenih

u ugostiteljstvu pokazuju da se njegov pomični prosjek povećavao od početka pa gotovo do kraja promatranog razdoblja.

Mjesec	Broj zaposlenih	12-mjesečni prosjek	Precizan prosjek	Sezonsko odstupanje	Odstup. (%)
2014.I	70.310	-	-	-	-
II	69.901	-	-	-	-
III	72.185	-	-	-	-
IV	82.846	-	-	-	-
V	92.294	-	-	-	-
VI	105.792	87.197,4	-	-	-
VII	111.365	87.278,0	87.237,7	24.127,3	27,7
VIII	109.676	87.413,8	87.345,9	22.330,1	25,6
IX	96.485	87.675,2	87.544,5	8.940,5	10,2
X	83.427	87.879,2	87.777,2	-4.350,2	-5,0
XI	77.226	88.257,6	88.068,4	-10.842,4	-12,3
XII	74.862	88.537,1	88.397,3	-13.535,3	-15,3
2015.I	71.277	88.826,0	88.681,5	-17.404,5	-19,6
II	71.530	89.105,3	88.965,7	-17.435,7	-19,6
III	75.322	89.449,1	89.277,2	-13.955,2	-15,6
IV	85.294	89.789,0	89.619,0	-4.325,0	-4,8
V	96.835	90.114,1	89.951,5	6.883,5	7,7
VI	109.146	90.433,7	90.273,9	18.872,1	20,9
VII	114.832	90.765,3	90.599,5	24.232,5	26,7
VIII	113.028	91.105,4	90.935,3	22.092,7	24,3
IX	100.610	91.509,1	91.307,3	9.302,8	10,2
X	87.506	91.898,8	91.704,0	-4.198,0	-4,6
XI	81.127	92.332,8	92.115,8	-10.988,8	-11,9
XII	78.697	92.703,8	92.518,3	-13.821,3	-14,9
2016.I	75.256	93.024,3	92.864,0	-17.608,0	-19,0
II	75.612	93.325,5	93.174,9	-17.562,9	-18,8
III	80.166	93.675,4	93.500,5	-13.334,5	-14,3
IV	89.971	94.009,8	93.842,6	-3.871,6	-4,1
V	102.043	94.359,2	94.184,5	7.858,5	8,3
VI	113.597	94.666,5	94.512,8	19.084,2	20,2
VII	118.678	94.937,3	94.801,9	23.876,1	25,2
VIII	116.643	95.212,2	95.074,7	21.568,3	22,7
IX	104.809	95.482,7	95.347,4	9.461,6	9,9
X	91.518	95.997,2	95.739,9	-4.221,9	-4,4
XI	85.320	96.456,2	96.226,7	-10.906,7	-11,3
XII	82.385	96.887,4	96.671,8	-14.286,8	-14,8
2017.I	78.505	97.276,8	97.082,1	-18.577,1	-19,1
II	78.911	97.652,3	97.464,6	-18.553,6	-19,0
III	83.412	98.069,4	97.860,9	-14.448,9	-14,8
IV	96.145	98.521,9	98.295,7	-2.150,7	-2,2
V	107.551	98.916,3	98.719,1	8.831,9	8,9
VI	118.772	99.323,2	99.119,7	19.652,3	19,8

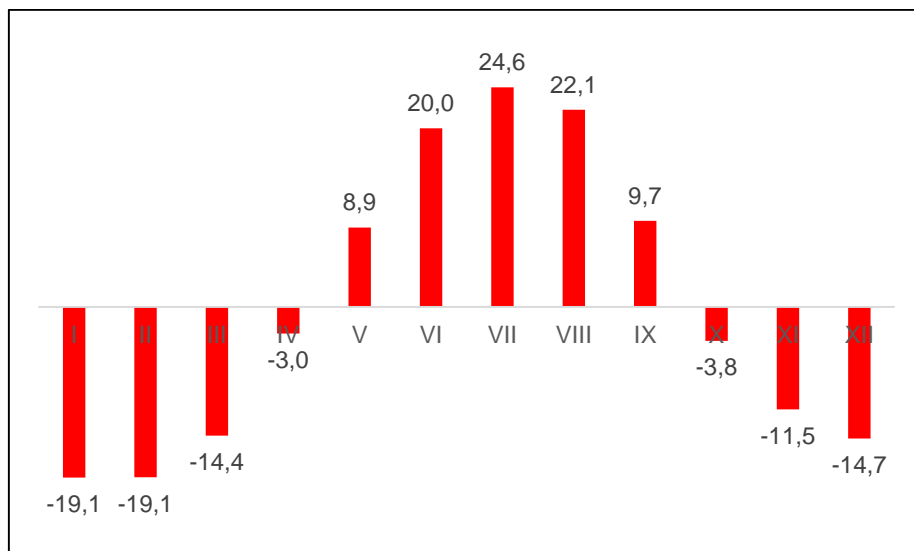
Tablica 1.3.6

Broj zaposlenih u pružanju smještaja i posluživanju hrane i pića te njegov pomični prosjek i sezonsko odstupanje

VII	123.351	99.701,7	99.512,4	23.838,6	24,0
VIII	121.149	100.062,5	99.882,1	21.266,9	21,3
IX	109.814	100.572,9	100.317,7	9.496,3	9,5
X	96.948	101.011,8	100.792,4	-3.844,4	-3,8
XI	90.052	101.535,5	101.273,7	-11.221,7	-11,1
XII	87.268	101.969,1	101.752,3	-14.484,3	-14,2
2018.I	83.047	102.415,5	102.192,3	-19.145,3	-18,7
II	83.241	102.848,3	102.631,9	-19.390,9	-18,9
III	89.537	103.206,2	103.027,2	-13.490,2	-13,1
IV	101.412	103.514,5	103.360,3	-1.948,3	-1,9
V	113.835	103.832,6	103.673,5	10.161,5	9,8
VI	123.975	104.091,3	103.962,0	20.013,0	19,3
VII	128.708	104.316,3	104.203,8	24.504,2	23,5
VIII	126.342	104.564,3	104.440,3	21.901,7	21,0
IX	114.109	104.725,6	104.644,9	9.464,1	9,0
X	100.648	105.044,3	104.885,0	-4.237,0	-4,0
XI	93.869	105.397,6	105.221,0	-11.352,0	-10,8
XII	90.373	105.846,6	105.622,1	-15.249,1	-14,4
2019.I	85.747	106.263,1	106.054,8	-20.307,8	-19,1
II	86.216	106.693,0	106.478,0	-20.262,0	-19,0
III	91.473	107.076,2	106.884,6	-15.411,6	-14,4
IV	105.237	107.405,3	107.240,7	-2.003,7	-1,9
V	118.074	107.683,4	107.544,3	10.529,7	9,8
VI	129.363	107.954,6	107.819,0	21.544,0	20,0
VII	133.706	108.231,9	108.093,3	25.612,8	23,7
VIII	131.501	108.503,3	108.367,6	23.133,4	21,3
IX	118.707	107.859,6	108.181,4	10.525,6	9,7
X	104.597	106.115,8	106.987,7	-2.390,7	-2,2
XI	97.207	-	-	-	-
XII	93.627	-	-	-	-
2020.I	89.075	-	-	-	-
II	89.472	-	-	-	-
III	83.749	-	-	-	-
IV	84.312	-	-	-	-

Izvor: HZMO, autorovi izračuni.

Prosječna sezonska odstupanja broja zaposlenih u ugostiteljstvu od njegova pomičnog prosjeka veoma su velika, što je očekivano s obzirom na karakter djelatnosti. U mjesecu srpnju, kada je prosječno pozitivno odstupanje od pomičnog prosjeka najveće, broj zaposlenih je 24,6 posto veći od prosjeka, dok je u siječnju i veljači 19,1 posto manji od prosjeka. Ako se zbroje apsolutne vrijednosti najvećeg pozitivnog i najvećeg negativnog odstupanja, dobiva se iznos od čak 43,7 posto pomičnog prosjeka. Drugim riječima, ako se odstrani utjecaj promjene pomičnog prosjeka, zaposlenost u najvišoj točki tijekom ljetnih mjeseci veća je od zaposlenosti u najnižoj točki tijekom zimskih mjeseci za gotovo 44 posto pomičnog prosjeka. Nema dvojbe da sezonska odstupanja igraju veoma veliku ulogu u kretanju zaposlenosti u ugostiteljstvu.

Slika 1.3.6

Prosječno postotno sezonsko odstupanje zaposlenosti u pružanju smještaja i usluživanju hrane i pića (%)

Izvor: HZMO, autori izračuni.

U nastavku su prikazani podatci o broju zaposlenih u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima. Kretanje pomičnog prosjeka broja zaposlenih u tim djelatnostima bilo je pozitivno tijekom gotovo cijelog promatranog razdoblja.

Mjesec	Broj zaposlenih	12-mjesečni prosjek	Precizan prosjek	Sezonsko odstupanje	Odstup. (%)
2014.I	38.389	-	-	-	-
II	38.706	-	-	-	-
III	39.579	-	-	-	-
IV	41.083	-	-	-	-
V	42.695	-	-	-	-
VI	45.586	42.451,8	-	-	-
VII	46.894	42.634,5	42.543,2	4.350,8	10,2
VIII	46.512	42.792,8	42.713,6	3.798,4	8,9
IX	44.649	43.006,3	42.899,5	1.749,5	4,1
X	42.611	43.234,6	43.120,5	-509,5	-1,2
XI	42.089	43.472,4	43.353,5	-1.264,5	-2,9
XII	40.629	43.652,8	43.562,6	-2.933,6	-6,7
2015.I	40.581	43.837,5	43.745,1	-3.164,1	-7,2
II	40.605	44.046,0	43.941,8	-3.336,8	-7,6
III	42.142	44.271,6	44.158,8	-2.016,8	-4,6
IV	43.822	44.476,0	44.373,8	-551,8	-1,2
V	45.549	44.694,6	44.585,3	963,7	2,2
VI	47.750	44.838,9	44.766,8	2.983,3	6,7
VII	49.111	45.001,2	44.920,0	4.191,0	9,3
VIII	49.014	45.210,0	45.105,6	3.908,4	8,7
IX	47.356	45.424,7	45.317,3	2.038,7	4,5
X	45.064	45.660,1	45.542,4	-478,4	-1,1
XI	44.712	45.965,3	45.812,7	-1.100,7	-2,4
XII	42.361	46.311,8	46.138,6	-3.777,6	-8,2

Tablica 1.3.7

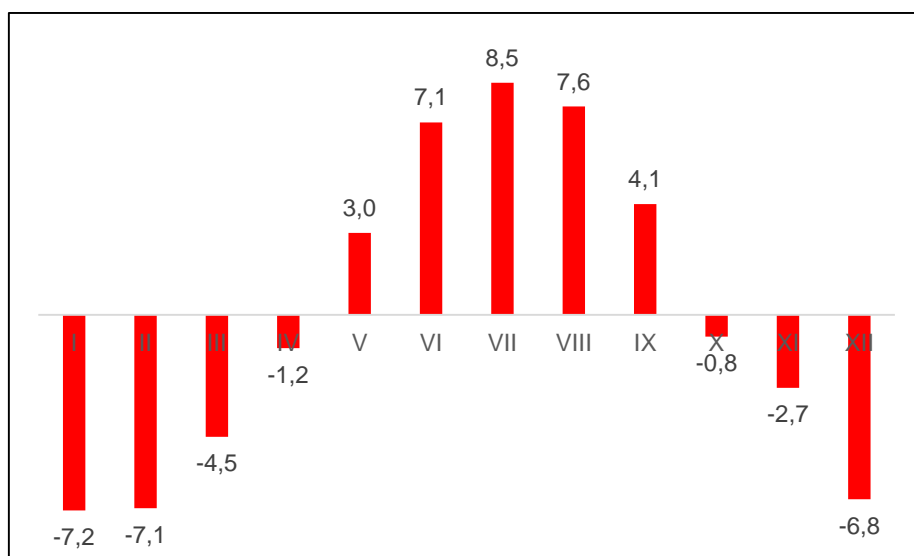
Broj zaposlenih u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima te njegov pomični prosjek i sezonsko odstupanje

2016.I	42.528	46.623,1	46.467,5	-3.939,5	-8,5
II	43.111	46.907,3	46.765,2	-3.654,2	-7,8
III	44.718	47.196,1	47.051,7	-2.333,7	-5,0
IV	46.647	47.457,9	47.327,0	-680,0	-1,4
V	49.212	47.715,0	47.586,5	1.625,5	3,4
VI	51.908	48.004,3	47.859,6	4.048,4	8,5
VII	52.846	48.272,4	48.138,3	4.707,7	9,8
VIII	52.424	48.508,2	48.390,3	4.033,7	8,3
IX	50.822	48.730,8	48.619,5	2.202,5	4,5
X	48.206	48.899,8	48.815,3	-609,3	-1,2
XI	47.797	49.037,5	48.968,7	-1.171,7	-2,4
XII	45.832	49.119,1	49.078,3	-3.246,3	-6,6
2017.I	45.746	49.205,8	49.162,4	-3.416,4	-6,9
II	45.940	49.300,9	49.253,3	-3.313,3	-6,7
III	47.390	49.387,5	49.344,2	-1.954,2	-4,0
IV	48.675	49.534,3	49.460,9	-785,9	-1,6
V	50.864	49.637,5	49.585,9	1.278,1	2,6
VI	52.887	49.743,9	49.690,7	3.196,3	6,4
VII	53.886	49.845,9	49.794,9	4.091,1	8,2
VIII	53.566	49.903,5	49.874,7	3.691,3	7,4
IX	51.861	49.960,3	49.931,9	1.929,1	3,9
X	49.967	50.087,3	50.023,8	-56,8	-0,1
XI	49.036	50.194,3	50.140,8	-1.104,8	-2,2
XII	47.109	50.321,6	50.258,0	-3.149,0	-6,3
2018.I	46.970	50.404,0	50.362,8	-3.392,8	-6,7
II	46.631	50.487,8	50.445,9	-3.814,9	-7,6
III	48.072	50.561,8	50.524,8	-2.452,8	-4,9
IV	50.198	50.596,3	50.579,0	-381,0	-0,8
V	52.149	50.637,2	50.616,7	1.532,3	3,0
VI	54.414	50.736,8	50.687,0	3.727,0	7,4
VII	54.875	50.835,3	50.786,0	4.089,0	8,1
VIII	54.572	50.999,2	50.917,3	3.654,8	7,2
IX	52.748	51.125,3	51.062,3	1.685,8	3,3
X	50.381	51.211,8	51.168,6	-787,6	-1,5
XI	49.527	51.355,8	51.283,8	-1.756,8	-3,4
XII	48.304	51.429,0	51.392,4	-3.088,4	-6,0
2019.I	48.153	51.505,5	51.467,3	-3.314,3	-6,4
II	48.597	51.587,3	51.546,4	-2.949,4	-5,7
III	49.586	51.710,3	51.648,8	-2.062,8	-4,0
IV	51.236	51.829,9	51.770,1	-534,1	-1,0
V	53.877	51.927,2	51.878,5	1.998,5	3,9
VI	55.292	52.011,7	51.969,4	3.322,6	6,4
VII	55.793	52.071,5	52.041,6	3.751,4	7,2
VIII	55.553	52.108,2	52.089,8	3.463,2	6,6
IX	54.225	52.001,4	52.054,8	2.170,2	4,2
X	51.816	51.637,8	51.819,6	-3,6	0,0

XI	50.694	-	-	-	-
XII	49.318	-	-	-	-
2020.I	48.871	-	-	-	-
II	49.037	-	-	-	-
III	48.305	-	-	-	-
IV	46.873	-	-	-	-

Izvor: HZMO, autorovi izračuni.

Što se tiče sezonskih odstupanja od pomičnog prosjeka broja zaposlenih u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima, sljedeća slika pokazuje njihove prosječne vrijednosti tijekom promatranog razdoblja. Tako je u srpnju broj zaposlenih 8,5 posto veći od pomičnog prosjeka, dok je u siječnju 7,2 posto manji od pomičnog prosjeka. Ukupna razlika između najvećeg pozitivnoga odstupanja i najvećega negativnog odstupanja iznosi 15,7 posto. Opseg sezonskih odstupanja od prosječnog broja zaposlenih u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima veoma je značajan. Takav nalaz nije neočekivan s obzirom da skupina administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti obuhvaća, između ostalih, djelatnost putničkih agencija i turoperatera te djelatnost čišćenja prostorija.

Slika 1.3.7

Prosječno postotno sezonsko odstupanje zaposlenosti u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (%)

Izvor: HZMO, autorovi izračuni.

U sljedećoj tablici prikazani su podatci o broju zaposlenih u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima. Kretanje pomičnog prosjeka ukazuje na značajno povećanje tijekom promatranog razdoblja.

Mjesec	Broj zaposlenih	12-mjesečni prosjek	Precizan prosjek	Sezonsko odstupanje	Odstup. (%)
2014.I	72.019	-	-	-	-
II	72.110	-	-	-	-
III	72.093	-	-	-	-
IV	72.696	-	-	-	-
V	73.270	-	-	-	-
VI	73.907	73.617,9	-	-	-

Tablica 1.3.8

Broj zaposlenih u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima te njegov pomični prosjek i sezonsko odstupanje

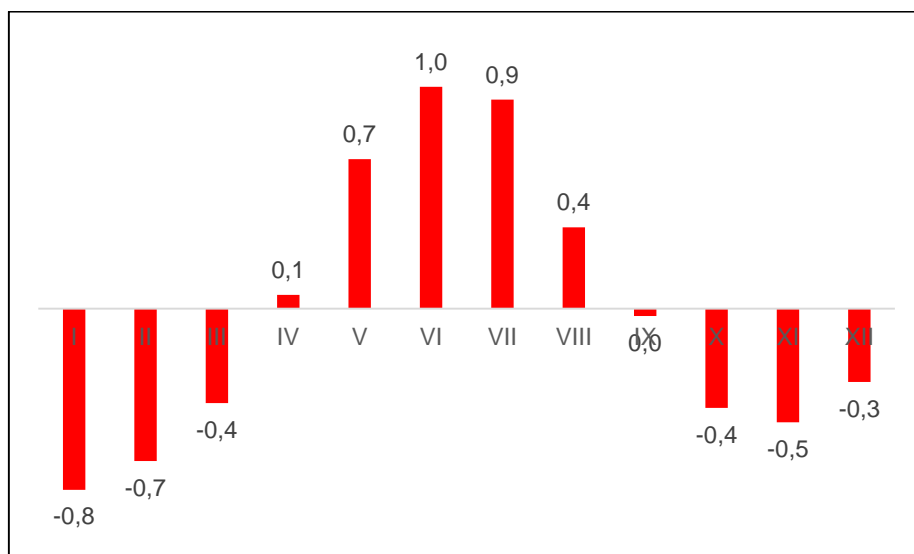
VII	74.139	73.805,9	73.711,9	427,1	0,6
VIII	74.345	74.003,6	73.904,8	440,3	0,6
IX	74.897	74.254,7	74.129,1	767,9	1,0
X	74.586	74.510,2	74.382,4	203,6	0,3
XI	74.716	74.770,3	74.640,3	75,8	0,1
XII	74.637	75.037,9	74.904,1	-267,1	-0,4
2015.I	74.275	75.317,7	75.177,8	-902,8	-1,2
II	74.482	75.560,4	75.439,0	-957,0	-1,3
III	75.106	75.761,4	75.660,9	-554,9	-0,7
IV	75.762	75.962,8	75.862,1	-100,1	-0,1
V	76.392	76.152,1	76.057,5	334,5	0,4
VI	77.118	76.357,2	76.254,6	863,4	1,1
VII	77.496	76.648,1	76.502,6	993,4	1,3
VIII	77.258	76.976,8	76.812,4	445,6	0,6
IX	77.309	77.294,8	77.135,8	173,2	0,2
X	77.003	77.617,5	77.456,2	-453,2	-0,6
XI	76.987	77.950,3	77.783,9	-796,9	-1,0
XII	77.098	78.261,9	78.106,1	-1.008,1	-1,3
2016.I	77.766	78.554,3	78.408,1	-642,1	-0,8
II	78.426	78.851,2	78.702,7	-276,7	-0,4
III	78.923	79.144,2	78.997,7	-74,7	-0,1
IV	79.634	79.465,6	79.304,9	329,1	0,4
V	80.385	79.822,4	79.644,0	741,0	0,9
VI	80.858	80.175,7	79.999,0	859,0	1,1
VII	81.004	80.433,2	80.304,4	699,6	0,9
VIII	80.821	80.641,5	80.537,3	283,7	0,4
IX	80.825	80.857,6	80.749,5	75,5	0,1
X	80.860	81.080,5	80.969,0	-109,0	-0,1
XI	81.269	81.312,0	81.196,3	72,8	0,1
XII	81.337	81.553,4	81.432,7	-95,7	-0,1
2017.I	80.856	81.798,3	81.675,8	-819,8	-1,0
II	80.926	82.047,7	81.923,0	-997,0	-1,2
III	81.516	82.291,6	82.169,6	-653,6	-0,8
IV	82.309	82.542,3	82.416,9	-107,9	-0,1
V	83.163	82.781,4	82.661,8	501,2	0,6
VI	83.755	83.019,9	82.900,7	854,3	1,0
VII	83.942	83.295,0	83.157,5	784,5	0,9
VIII	83.814	83.626,2	83.460,6	353,4	0,4
IX	83.752	83.923,8	83.775,0	-23,0	0,0
X	83.868	84.203,6	84.063,7	-195,7	-0,2
XI	84.139	84.459,3	84.331,5	-192,5	-0,2
XII	84.199	84.709,2	84.584,3	-385,3	-0,5
2018.I	84.157	84.958,8	84.834,0	-677,0	-0,8
II	84.900	85.225,5	85.092,2	-192,2	-0,2
III	85.087	85.485,4	85.355,5	-268,5	-0,3
IV	85.667	85.735,7	85.610,5	56,5	0,1

V	86.232	85.968,7	85.852,2	379,8	0,4
VI	86.753	86.388,8	86.178,8	574,3	0,7
VII	86.938	86.793,5	86.591,2	346,8	0,4
VIII	87.014	87.168,6	86.981,0	33,0	0,0
IX	86.871	87.581,3	87.374,9	-503,9	-0,6
X	86.871	88.006,3	87.793,8	-922,8	-1,1
XI	86.935	88.489,2	88.247,8	-1.312,8	-1,5
XII	89.241	88.974,4	88.731,8	509,2	0,6
2019.I	89.013	89.481,0	89.227,7	-214,7	-0,2
II	89.401	89.955,4	89.718,2	-317,2	-0,4
III	90.039	90.445,4	90.200,4	-161,4	-0,2
IV	90.768	90.929,2	90.687,3	80,7	0,1
V	92.026	91.431,1	91.180,1	845,9	0,9
VI	92.576	91.755,9	91.593,5	982,5	1,1
VII	93.017	92.126,6	91.941,3	1.075,8	1,2
VIII	92.707	92.493,6	92.310,1	396,9	0,4
IX	92.751	92.786,8	92.640,2	110,8	0,1
X	92.676	92.982,4	92.884,6	-208,6	-0,2
XI	92.958	-	-	-	-
XII	93.139	-	-	-	-
2020.I	93.461	-	-	-	-
II	93.805	-	-	-	-
III	93.558	-	-	-	-
IV	93.115	-	-	-	-

Izvor: HZMO, autori izračuni.

Prosječna sezonska odstupanja od pomičnog prosjeka broja zaposlenih u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima imaju uobičajeni obrazac. Pozitivna odstupanja najveća su tijekom ljetnih mjeseci dok su negativna

Slika 1.3.8

Prosječno postotno sezonsko odstupanje zaposlenosti u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (%)

Izvor: HZMO, autori izračuni.

odstupanja najveća tijekom zimskih mjeseci. Njihov je opseg, međutim, relativno mali. Tako u lipnju, kada je prosječno pozitivno odstupanje najveće, ono iznosi samo 1 posto prosječne zaposlenosti, dok u siječnju, kada je negativno odstupanje najveće, ono iznosi samo 0,8 posto prosječne zaposlenosti. Može se zaključiti da stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti ne obilježavaju značajna sezonska odstupanja, što je i očekivano s obzirom na karakter tih djelatnosti.

U sljedećoj tablici prikazan je broj zaposlenih u djelatnosti obrazovanja. Kretanje pomičnog prosjeka broja zaposlenih jasno ukazuje na tendenciju ustrajnog porasta tijekom promatranog razdoblja. Zaposlenost u obrazovanju značajno se povećala.

Mjesec	Broj zaposlenih	12-mjesečni prosjek	Precizan prosjek	Sezonsko odstupanje	Odstup. (%)
2014.I	106.238	-	-	-	-
II	106.533	-	-	-	-
III	106.253	-	-	-	-
IV	106.041	-	-	-	-
V	106.253	-	-	-	-
VI	104.487	105.475,3	-	-	-
VII	102.142	105.607,5	105.541,4	-3.399,4	-3,2
VIII	101.390	105.754,7	105.681,1	-4.291,1	-4,1
IX	105.780	105.923,5	105.839,1	-59,1	-0,1
X	106.597	106.167,9	106.045,7	551,3	0,5
XI	107.270	106.322,6	106.245,3	1.024,8	1,0
XII	106.720	106.419,9	106.371,3	348,8	0,3
2015.I	107.824	106.521,8	106.470,9	1.353,1	1,3
II	108.299	106.619,6	106.570,7	1.728,3	1,6
III	108.279	106.796,1	106.707,8	1.571,2	1,5
IV	108.974	107.006,9	106.901,5	2.072,5	1,9
V	108.109	107.200,9	107.103,9	1.005,1	0,9
VI	105.655	107.394,3	107.297,6	-1.642,6	-1,5
VII	103.365	107.630,8	107.512,5	-4.147,5	-3,9
VIII	102.563	107.884,3	107.757,5	-5.194,5	-4,8
IX	107.898	108.113,9	107.999,1	-101,1	-0,1
X	109.127	108.320,7	108.217,3	909,7	0,8
XI	109.598	108.610,8	108.465,7	1.132,3	1,0
XII	109.040	108.811,3	108.711,0	329,0	0,3
2016.I	110.662	108.976,1	108.893,7	1.768,3	1,6
II	111.342	109.150,7	109.063,4	2.278,6	2,1
III	111.034	109.384,2	109.267,4	1.766,6	1,6
IV	111.455	109.565,1	109.474,6	1.980,4	1,8
V	111.590	109.771,5	109.668,3	1.921,7	1,8
VI	108.061	109.940,6	109.856,0	-1.795,0	-1,6
VII	105.343	110.098,4	110.019,5	-4.676,5	-4,3
VIII	104.658	110.204,6	110.151,5	-5.493,5	-5,0

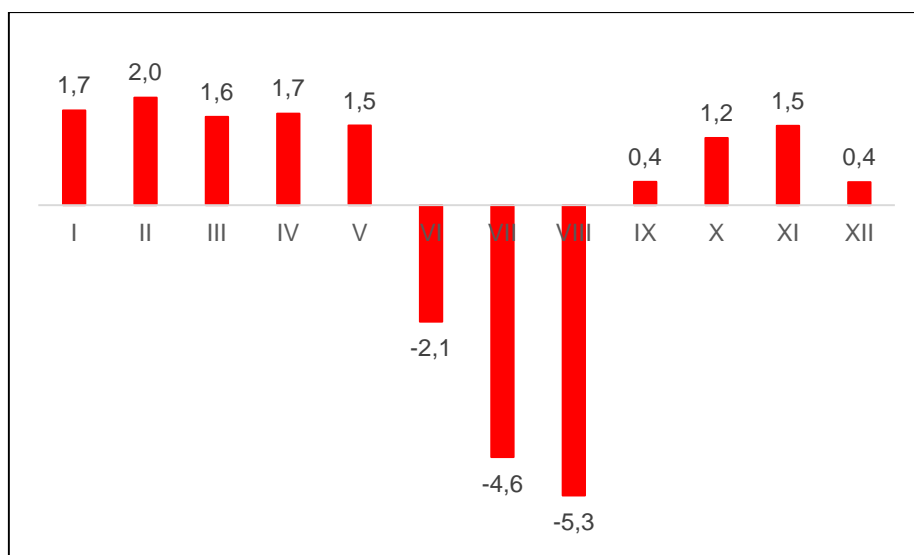
Tablica 1.3.9

Broj zaposlenih u obrazovanju te njegov pomični prosjek i sezonsko odstupanje

IX	110.700	110.352,0	110.278,3	421,7	0,4
X	111.298	110.417,9	110.385,0	913,0	0,8
XI	112.075	110.487,2	110.452,5	1.622,5	1,5
XII	111.069	110.536,9	110.512,0	557,0	0,5
2017.I	112.556	110.580,4	110.558,7	1.997,3	1,8
II	112.616	110.629,8	110.605,1	2.010,9	1,8
III	112.803	110.740,4	110.685,1	2.117,9	1,9
IV	112.246	110.892,7	110.816,5	1.429,5	1,3
V	112.421	111.027,5	110.960,1	1.460,9	1,3
VI	108.658	111.114,0	111.070,8	-2.412,8	-2,2
VII	105.865	111.228,0	111.171,0	-5.306,0	-4,8
VIII	105.251	111.376,9	111.302,5	-6.051,5	-5,4
IX	112.027	111.429,4	111.403,2	623,8	0,6
X	113.125	111.590,4	111.509,9	1.615,1	1,4
XI	113.693	111.717,5	111.654,0	2.039,0	1,8
XII	112.107	111.800,3	111.758,9	348,1	0,3
2018.I	113.924	111.897,2	111.848,8	2.075,3	1,9
II	114.403	112.011,5	111.954,3	2.448,7	2,2
III	113.433	112.155,3	112.083,4	1.349,6	1,2
IV	114.178	112.311,8	112.233,5	1.944,5	1,7
V	113.946	112.483,3	112.397,6	1.548,4	1,4
VI	109.652	112.676,3	112.579,8	-2.927,8	-2,6
VII	107.027	112.867,1	112.771,7	-5.744,7	-5,1
VIII	106.623	113.028,7	112.947,9	-6.324,9	-5,6
IX	113.752	113.256,8	113.142,8	609,3	0,5
X	115.004	113.407,1	113.332,0	1.672,0	1,5
XI	115.751	113.609,0	113.508,0	2.243,0	2,0
XII	114.422	113.731,2	113.670,1	751,9	0,7
2019.I	116.214	113.850,8	113.791,0	2.423,0	2,1
II	116.342	113.947,8	113.899,3	2.442,8	2,1
III	116.171	114.076,1	114.011,9	2.159,1	1,9
IV	115.981	114.176,4	114.126,3	1.854,8	1,6
V	116.369	114.218,1	114.197,3	2.171,8	1,9
VI	111.118	114.306,5	114.262,3	-3.144,3	-2,8
VII	108.462	114.388,9	114.347,7	-5.885,7	-5,1
VIII	107.787	114.449,8	114.419,4	-6.632,4	-5,8
IX	115.292	114.449,7	114.449,8	842,3	0,7
X	116.208	114.355,2	114.402,4	1.805,6	1,6
XI	116.251	-	-	-	-
XII	115.483	-	-	-	-
2020.I	117.203	-	-	-	-
II	117.073	-	-	-	-
III	116.169	-	-	-	-
IV	114.847	-	-	-	-

Izvor: HZMO, autorovi izračuni.

Što se tiče sezonskih odstupanja od prosjeka broja zaposlenih u djelatnosti obrazovanja, njihov obrazac bitno je različit, gotovo suprotan, od obrazaca sezonskih odstupanja u drugim djelatnostima. Naime, dok se u većini drugih djelatnosti najveća pozitivna sezonska odstupanja bilježe u ljetnim mjesecima, a najveća negativna u zimskim mjesecima, u obrazovanju se najveća negativna sezonska odstupanja bilježe upravo u ljetnim mjesecima. Tako je u lipnju zaposlenost manja od prosjeka 2,1 posto, u srpnju 4,6 posto, a u kolovozu čak 5,3 posto. Razlika između najviše i najniže točke zaposlenosti, kada se odstrani utjecaj promjene pomičnog prosjeka, iznosi čak 7,3 posto tog prosjeka. Velik pad zaposlenosti u obrazovanju tijekom ljetnih mjeseci vjerojatno je posljedica isteka ugovora o radu na određeno vrijeme značajnog broja nastavnika. Drugim riječima, sezonska odstupanja broja zaposlenih od prosjeka vjerojatno odražavaju neka institucionalna odnosno organizacijska obilježja obrazovnog sektora.

Slika 1.3.9

Prosječno postotno sezonsko odstupanje zaposlenosti u obrazovanju (%)

Izvor: HZMO, autori izračuni.

Naposlijetku, prikazani su podaci o broju zaposlenih u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije. Kretanje pomičnog prosjeka broja zaposlenih ukazuje na postupno, ali neprekinuto povećavanje zaposlenosti tijekom gotovo cijelog promatranog razdoblja.

Mjesec	Broj zaposlenih	12-mjesečni prosjek	Precizan prosjek	Sezonsko odstupanje	Odstup. (%)
2014.I	24.939	-	-	-	-
II	24.926	-	-	-	-
III	24.946	-	-	-	-
IV	25.462	-	-	-	-
V	25.895	-	-	-	-
VI	26.497	25.737,0	-	-	-
VII	26.792	25.751,5	25.744,3	1.047,8	4,1
VIII	26.808	25.777,5	25.764,5	1.043,5	4,1
IX	26.225	25.812,8	25.795,1	429,9	1,7
X	25.708	25.861,9	25.837,3	-129,3	-0,5

Tablica 1.3.10

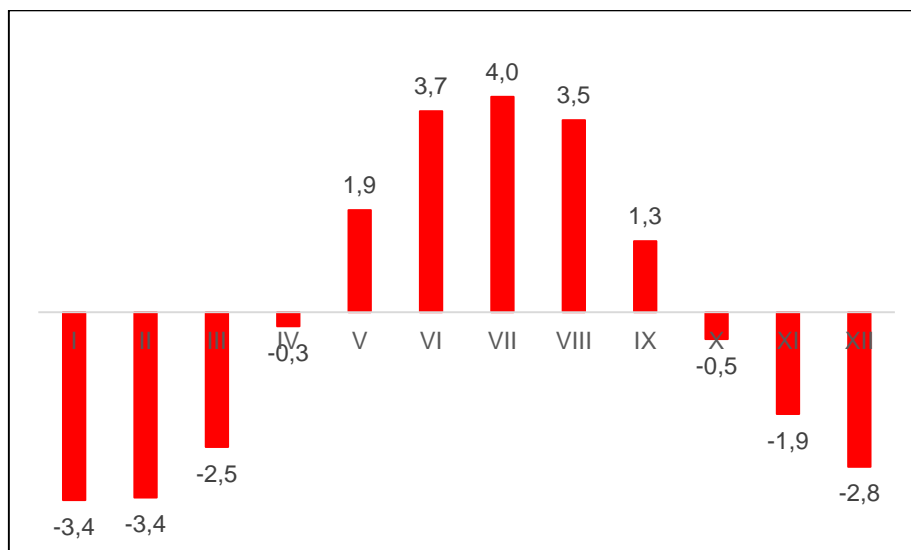
Broj zaposlenih u umjetnosti, zabavi i rekreaciji te njegov pomični prosjek i sezonsko odstupanje

XI	25.385	25.934,3	25.898,1	-513,1	-2,0
XII	25.261	26.019,7	25.977,0	-716,0	-2,8
2015.I	25.113	26.093,0	26.056,3	-943,3	-3,6
II	25.238	26.159,2	26.126,1	-888,1	-3,4
III	25.369	26.214,7	26.186,9	-817,9	-3,1
IV	26.052	26.266,4	26.240,5	-188,5	-0,7
V	26.764	26.324,3	26.295,3	468,7	1,8
VI	27.521	26.373,4	26.348,8	1.172,2	4,4
VII	27.672	26.435,5	26.404,5	1.267,5	4,8
VIII	27.602	26.493,8	26.464,7	1.137,3	4,3
IX	26.891	26.567,3	26.530,6	360,4	1,4
X	26.329	26.626,8	26.597,0	-268,0	-1,0
XI	26.079	26.689,7	26.658,2	-579,2	-2,2
XII	25.851	26.737,3	26.713,5	-862,5	-3,2
2016.I	25.858	26.793,4	26.765,4	-907,4	-3,4
II	25.938	26.848,4	26.820,9	-882,9	-3,3
III	26.251	26.923,6	26.886,0	-635,0	-2,4
IV	26.765	27.001,3	26.962,4	-197,4	-0,7
V	27.519	27.079,8	27.040,5	478,5	1,8
VI	28.093	27.156,8	27.118,3	974,7	3,6
VII	28.345	27.222,8	27.189,8	1.155,2	4,2
VIII	28.262	27.280,3	27.251,5	1.010,5	3,7
IX	27.793	27.341,0	27.310,6	482,4	1,8
X	27.261	27.426,3	27.383,6	-122,6	-0,4
XI	27.021	27.505,8	27.466,0	-445,0	-1,6
XII	26.776	27.589,8	27.547,8	-771,8	-2,8
2017.I	26.650	27.665,3	27.627,6	-977,6	-3,5
II	26.627	27.743,3	27.704,3	-1.077,3	-3,9
III	26.980	27.811,1	27.777,2	-797,2	-2,9
IV	27.788	27.891,7	27.851,4	-63,4	-0,2
V	28.473	27.970,0	27.930,8	542,2	1,9
VI	29.102	28.045,8	28.007,9	1.094,1	3,9
VII	29.251	28.118,7	28.082,2	1.168,8	4,2
VIII	29.198	28.201,0	28.159,8	1.038,2	3,7
IX	28.606	28.296,0	28.248,5	357,5	1,3
X	28.228	28.378,1	28.337,0	-109,0	-0,4
XI	27.961	28.450,7	28.414,4	-453,4	-1,6
XII	27.685	28.513,8	28.482,2	-797,2	-2,8
2018.I	27.525	28.572,8	28.543,3	-1.018,3	-3,6
II	27.615	28.636,4	28.604,6	-989,6	-3,5
III	28.120	28.708,3	28.672,4	-552,4	-1,9
IV	28.773	28.778,8	28.743,5	29,5	0,1
V	29.344	28.848,5	28.813,6	530,4	1,8
VI	29.859	28.934,5	28.891,5	967,5	3,3
VII	29.960	29.029,6	28.982,0	978,0	3,4
VIII	29.961	29.130,0	29.079,8	881,2	3,0

IX	29.469	29.219,1	29.174,5	294,5	1,0
X	29.073	29.321,9	29.270,5	-197,5	-0,7
XI	28.798	29.431,1	29.376,5	-578,5	-2,0
XII	28.717	29.535,7	29.483,4	-766,4	-2,6
2019.I	28.666	29.643,0	29.589,3	-923,3	-3,1
II	28.820	29.752,4	29.697,7	-877,7	-3,0
III	29.189	29.864,8	29.808,6	-619,6	-2,1
IV	30.007	29.983,5	29.924,2	82,8	0,3
V	30.654	30.113,4	30.048,5	605,5	2,0
VI	31.114	30.231,3	30.172,4	941,6	3,1
VII	31.248	30.340,4	30.285,9	962,1	3,2
VIII	31.274	30.453,8	30.397,1	876,9	2,9
IX	30.818	30.508,8	30.481,3	336,7	1,1
X	30.497	30.456,3	30.482,5	14,5	0,0
XI	30.357	-	-	-	-
XII	30.132	-	-	-	-
2020.I	29.975	-	-	-	-
II	30.181	-	-	-	-
III	29.848	-	-	-	-
IV	29.378	-	-	-	-

Izvor: HZMO, autori izračuni.

Sezonsko odstupanje broja zaposlenih u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije slijedi, kao što pokazuje sljedeća slika, isti obrazac kao i većina drugih djelatnosti. Što se tiče opsega sezonskih odstupanja, zbroj apsolutne vrijednosti najvećeg pozitivnog i negativnog odstupanja iznosi 7,4 posto prosjeka, što ukazuje na njihov relativno velik značaj.

Slika 1.3.10

Prosječno postotno sezonsko odstupanje zaposlenosti u umjetnosti, zabavi i rekreaciji (%)

Izvor: HZMO, autori izračuni.

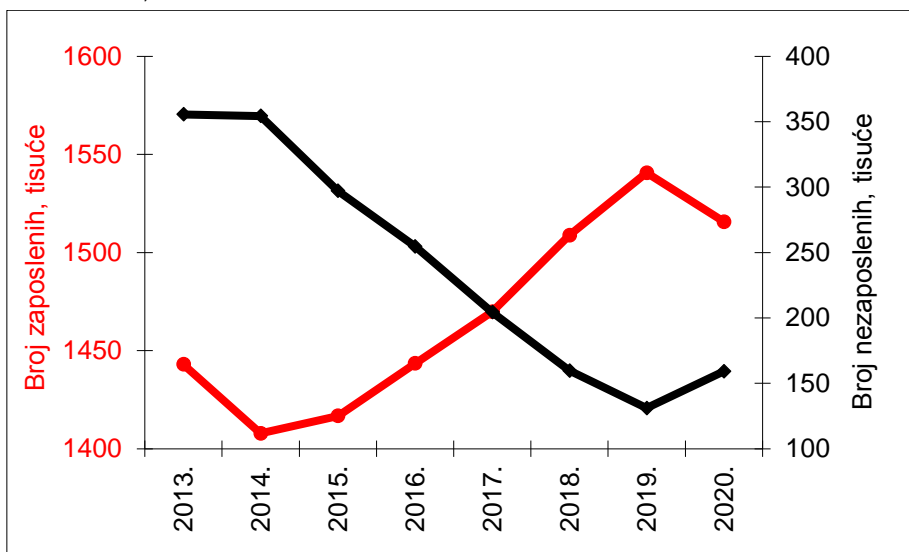
Može se zaključiti da postoje velike sličnosti između djelatnosti, s izuzetkom obrazovanja, u pogledu obrasca sezonskih odstupanja broja zaposlenih od njegova pomičnog prosjeka, ali i velike razlike u pogledu njihova opsega.

2 Kretanje ukupne zaposlenosti i nezaposlenosti

Promjenu ukupnog broja zaposlenih u travnju 2020. godine s obzirom na isti mjesec prethodne godine, spomenutu na početku prethodnog odjeljka, potrebno je staviti u kontekst dugoročnih kretanja zaposlenosti. Osim toga, kretanje ukupne registrirane nezaposlenosti može se povezati s kretanjem ukupne zaposlenosti. Stoga je u sljedećoj tablici prikazan ukupan broj zaposlenih osiguranika mirovinskog osiguranja i ukupan broj nezaposlenih prema evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Podatci se odnose na travanj u svakoj od godina u razdoblju od 2013. do 2020. godine. Navedeni su podatci prikazani i na slici poslije tablice.

Godina	Zaposleni	Nezaposleni
2013.	1.442.988	355.598
2014.	1.407.803	354.449
2015.	1.416.704	297.088
2016.	1.443.488	254.591
2017.	1.469.840	204.316
2018.	1.508.782	159.695
2019.	1.540.658	131.090
2020.	1.515.673	159.234

Izvor: HZMO, HZZ.

Izvor: HZMO, HZZ.

Uočljiv je značajan porast ukupne zaposlenosti u razdoblju od travnja 2014. godine do istog mjeseca 2019. godine te oštar pad ukupne nezaposlenosti u istom razdoblju. Broj zaposlenih povećao se za 132.855 osoba, dok se broj nezaposlenih smanjio za 223.359 osoba. Promjena broja nezaposlenih bila je, dakle, veća od promjene broja zaposlenih. Razliku vjerojatno u velikoj mjeri objašnjava iseljavanje stanovništva odnosno radne snage. Kraj promatranog razdoblja obilježava pad zaposlenosti i porast nezaposlenosti, pri čemu je opseg potonjeg bio nešto veći od opsega prvog, što je u skladu s prethodnim.

Tablica i slika 2

Broj zaposlenih i nezaposlenih u travnju po godinama